

Funkcjonariusz służby penitencjarnej

335602

Inna nazwa zawodu: oddziałowy

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

Głównym celem pracy funkcjonariusza więziennictwa służby ochrony jest zapewnienie porządku i bezpieczeństwa w tych miejscach, w których przebywają osoby osadzone w jednostkach penitencjarnych, czyli aresztach śledczych i zakładach karnych.

Funkcjonariusz zapewnia też bezpieczeństwo wszystkim innym osobom, które mają kontakt z osadzonymi, w szczególności pracownikom służby więziennej, np. psychologom, wychowawcom oraz osobom przybywającym z zewnątrz, np. obrońcom.

Funkcjonariusz więziennictwa służby ochrony pilnuje osadzonych przez całą dobę w każdym miejscu, w którym oni przebywają. Gdy zauważy jakikolwiek przejaw zakłócenia porządku, np. akty agresji lub przemocy, zobowiązany jest natychmiast reagować i powiadomić swoich przełożonych, z którymi jest w stałym kontakcie. Informuje ich również o pojawiających się podejrzanych sytuacjach w środowisku osadzonych. Zadaniem funkcjonariusza jest również niedopuszczenie do ucieczki czy buntu. W razie zaistnienia takiej sytuacji funkcjonariusz ochrony zobowiązany jest do natychmiastowego reagowania. Dla utrzymania porządku i bezpieczeństwa funkcjonariusz służby ochrony uprawniony jest do stosowania środków przymusu, w tym użycia broni.

Zadania wykonywane przez funkcjonariusza więziennictwa służby ochrony są różne w zależności od miejsca, w którym aktualnie pełni dyżur. W ciągu jednego dyżuru zwykle pracuje w kilku miejscach. W czasie pełnienia służby na posterunkach uzbrojonych, nazywanych potocznie wieżyczkami, pełni dozór nad wnętrzem obiektu. Zwraca też uwagę, czy w najbliższym otoczeniu jednostki penitencjarnej nie zachodzą podejrzone sytuacje.

Funkcjonariusz pracuje przy każdym wejściu czy bramie wjazdowej na teren jednostki penitencjarnej. Sprawdza osoby przybywające na odbycie kary oraz osoby przybywające do zakładów penitencjarnych z wizytą (rodzina, przyjaciele, adwokat, prokurator i inne osoby). Funkcjonariusz weryfikuje tożsamość tych osób oraz sprawdza czy nie wnoszą na teren jednostki przedmiotów niebezpiecznych lub niedozwolonych (broń, środki łączności, środki odurzające, alkohol). Funkcjonariusz może dokonać przeszukania, prześwietlenia rzeczy osobistych. Sprawdza też ładunki pojazdów przybywających na teren zakładu.

Po przybyciu osób osadzonych zadaniem funkcjonariusza jest rozmieszczenie ich zgodnie z decyzją sądu lub prokuratury w odpowiednich oddziałach. W czasie pełnienia służby na oddziale funkcjonariusz jest osobą mającą bezpośredni kontakt z osadzonymi. Udziela im podstawowych instrukcji dotyczących zachowania na terenie jednostki, pośredniczy w przekazywaniu prośb, skarg, petycji. Funkcjonariusz może nagradzać i karać osadzonych, w tym z zastosowaniem środków przymusu bezpośredniego. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia może użyć broni.

Funkcjonariusz przeprowadza osadzonych w obrębie jednostki penitencjarnej (np. na widzenie). Prowadzi monitoring niektórych cel i pomieszczeń, może dokonać przeszukania cel, odzieży i bielizny osadzonych w celu odnalezienia dowodów przestępstwa lub przedmiotów niebezpiecznych lub niedozwolonych. Prowadzi nadzór w trakcie widzeń osadzonych z osobami z zewnątrz.

Funkcjonariusz więziennictwa służby ochrony pracuje również poza terenem jednostki, jeśli otrzymał zadanie konwojowania osoby osadzonej lub odszukania osoby, która uciekła z zakładu lub nie wróciła z udzielonej przepustki.

W pracy funkcjonariusza służby ochrony niezbędne jest współdziałanie z innymi specjalistami pracującymi na terenie zakładu penitencjarnego, w szczególności z pracownikami działu penitencjarnego, których zadaniem jest resocjalizacja i readaptacja społeczna osadzonych. W sytuacjach szczególnego zagrożenia bezpieczeństwa, zagrożenia buntem funkcjonariusz współpracuje z organami ścigania spoza zakładu.

Swoją pracę funkcjonariusz wykonuje w mundurze. Podczas pełnienia służby pozostaje do dyspozycji dowódcy zmiany. W sytuacji szczególnego zagrożenia może być nawet wezwany w czasie wolnym do stawienia się w zakładzie penitencjarnym.

Obowiązki funkcjonariuszy i procedury ich stosowania oraz możliwość samodzielnego reagowania szczegółowo reguluje polskie prawo.